

AI för klarspråksbearbetning – två korta exempel

Byråkratttexten

"Efter att ansökan lämnats in följer en skriftväxling som innebär kompletteringar och yttranden. Därefter kan ett beslut på den ansökta verksamheten erhållas. Handlar det om större ärende kan det före erhållet beslut krävas en huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen. Vi har stor erfarenhet av och kan bistå i alla dessa steg av prövningsprocessen."

Ulrikas kommentar: En text på passiv byråkratsvenska med ord som "skriftväxling", "erhållas", "erhållet beslut" och "bistå". Mening 2 inleds med en villkorsbisats, en så kallad frågeformad konditionalsats. Jag vill förenkla språket utan att byta ut de termer som är typiska för processen.

Ulrikas prompt steg 1:

"Arbeta om denna text till klarspråk, men behåll termerna kompletteringar, yttranden och huvudförhandling:

Efter att ansökan lämnats in följer en skriftväxling som innebär kompletteringar och yttranden. Därefter kan ett beslut på den ansökta verksamheten erhållas. Handlar det om större ärende kan det före erhållet beslut krävas en huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen. Vi har stor erfarenhet av och kan bistå i alla dessa steg av prövningsprocessen."

ChatGPT steg 1:

"När du har skickat in din ansökan, kan det komma att behövas kompletteringar. Det kan också komma in yttranden om ansökan. Efter det kan du få ett beslut om det du har ansökt om. Om det är ett större ärende kan det behövas en huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen innan du får ditt beslut. Vi har mycket kunskap om detta och kan hjälpa dig genom alla dessa steg."

Ulrikas kommentar:

+ Den byter ut byråkrattuttrycken och byter den frågeformade konditionalsatsen till en "om"-sats.

- Den väljer ett du-tilltal, vilket inte passar i den aktuella texten.

Ulrikas prompt steg 2:

"Behåll aktiv formulering men undvik du-tilltal."

ChatGPT steg 2:

"När ansökan skickas in kan det behövas kompletteringar. Det kan också inkomma yttranden angående ansökan. Efter det kan ett beslut angående den ansökta verksamheten meddelas. Om det gäller ett större ärende kan en huvudförhandling i Mark- och miljödomstolen behövas innan beslutet meddelas. Vi besitter stor kunskap om detta och kan bistå genom hela processen."

Ulrikas kommentar:

- Lite hackiga korta meningar i början, som visserligen skulle gå att foga ihop. Dock minskar ju aktiviteten igen, i och med att jag instruerat den att undvika "du".

+/- "Beslut fattas" byttes mot "beslut meddelas" – ingen aktivering, men möjligen enklare.

- Det enkla "har" i sista meningen byttes mot "besitter".

Kvar att göra själv: Finfix med enstaka ord, som går lättare att göra själv än att försöka beskriva det för Chat-GPT. Men kanske hade det varit lika lätt att göra det från början 😊

Nyhetstexten

"En ny studie från Hälsohögskolan i Jönköping visar att risken för demens minskar om man lägger in yoga i sitt träningspass. Studien fick namnet "Mind body exercise – an umbrella review". Detta var ett sammanställt resultat från över 300 andra studier runt om i världen. I dessa studier testade man teorin om att fysiska aktiviteter gynnar hjärnans egenskaper för friska personer över 55 år."

Ulrikas kommentar:

Samtliga meningar i denna text börjar med olika formuleringar av "studien". Det blir lite tjatigt och man får inget riktigt flyt när man läser. Den tredje meningen har också den märkliga formuleringen "ett sammanställt resultat". Det borde vara plural.

Ulrikas prompt:

"Rätta följande text och ge den mer flyt, bindning och variation:

En ny studie från Hälsohögskolan i Jönköping visar att risken för demens minskar om man lägger in yoga i sitt träningspass. Studien fick namnet "Mind body exercise – an umbrella review". Detta var ett sammanställt resultat från över 300 andra studier runt om i världen. I dessa studier testade man teorin om att fysiska aktiviteter gynnar hjärnans egenskaper för friska personer över 55 år."

ChatGPT:

"En färsk studie utförd vid Hälsohögskolan i Jönköping har upptäckt att inlemmandet av yoga i träningsrutinen kan minska risken för demens. Med titeln "Mind body exercise – an umbrella review" sammanfattar denna forskning resultat från över 300 globala studier. Dessa undersökningar utforskade teorin att fysisk aktivitet kan ha positiva effekter på hjärnans funktioner hos friska individer över 55 år."

Ulrikas kommentar:

- Mening 1: Byter ut uttrycket "lägga in yoga i sitt träningspass" mot ordet "inlemmandet".

+ Mening 2: Formulerar om inledningen, vilket ökar variationen.

+ Mening 3: Ändrar och aktiverar "ett sammanställt resultat" till "sammanfattar forskning"

- Mening 2: Ändrar "runt om i världen" till "globala". Ordmassigt smidigt men ändrad betydelse!

+ Mening 4: Förbättrar syftning och flyt.

Kvar att göra själv: lite finfix ytterligare med enstaka ord – framför allt att ta bort "inlemmandet" och "globala studier". Lämpligare att göra själv än att beskriva, risk annars att något annat ändras...